

Celostátní přehlídka
amatérského činoherního
a hudebního divadla

ZPRAVODAJ

3. 7. 2025

Tenhle kraj potřebuje pro svůj rozvoj toleranci a empatii

Rozhovor s režisérkou a dramaturgyní
Hanou Marvanovou

Od roku 2016 jste byla na osmnácti scénách a udělala přes třicet inscenací. Jak jste to stihla?

Já jsem prostě hrozně chtěla dělat divadlo, takže jsem po škole brala jakoukoliv příležitost, která se mi naskytla. Začínala jsem v oblastních divadlech na scénických čteních a vždycky jsem se ke své práci snažila přistupovat co nejvíc zodpovědně a naplno, protože mě to bavilo. To neslo své ovoce, práce plodila další práci a v tuto chvíli mám na kontě uvedená čísla. Z mého pohledu bylo samozřejmě štěstí, že jsem se k některým věcem dostala, zároveň jsem nebyla příliš vybíravá a brala jsem to jako součást edukace po škole.

Na projektech jste pracovala z jakých divadelních pozic?

Především jako režisérka. Jsem vystudovaná činoherní režisérka, k dramaturgii jsem si oficiálně čichla až tady v Divadle rozmanitostí, kde budu teď začínat pátou sezónu a kde jsem na částečný úvazek jako dramaturgyně. Tady tuto profesi objevuji a pořád se v ní učím, ale pořád se cítím být naturelem víc režisérkou.

Vedla vaše cesta k režii přes amatérské divadlo?

Ne. Jsem místní rodačka, začínala jsem dramatickou výchovou v Litvínově. Chodila jsem na osmileté gymnázium, což pro mě bylo dost náročné, protože jsem se musela učit spoustu věcí nazpaměť, nebyla jsem úplně přírodovědný typ. Uvědomila jsem si, že rozhodně nechci v životě dělat osm hodin denně něco, co mě nebaví. Že i kdyby to nemělo generovat nějaký zásadní zisk, chci se živit něčím, co mě baví a to vždycky bylo divadlo. Takže jsem si po ukončení střední podala přihlášky na snad všechny divadelní obory, co existují, a vybrala jsem si režii na JAMU.

Takže je pro vás kontext amatérského divadla nový?

Už se v něm pohybuji docela dlouho, takových pět let, ale jen nárazově. Děláním hodně hostování po republice, takže na další aktivity není tolik času. Amatérský kontext mi blízký je, v čem se ale pořád neorientuji, to je organizační struktura a ta všude přítomná záplava zkratk. NIPOS, SČDO, FEMAD, z toho jsem úplně zoufalá. To prostředí mě ale hrozně baví, protože mi připomíná školu. Zatím nejzábav-

nější část mé kariéry byla právě na škole, kdy nikdo nehlédl na výdělek, na čas, na hodinky, prostě se makalo, protože to bylo potřeba. Tohle mi amatérské prostředí hrozně připomíná. To jsou taky lidé, kteří dělají divadlo dobrovolně, chtějí jím trávit čas, a to mě na tom baví.

Specializujete se na mladé dospělé, tzv. young adults. Takle kategorie už funguje i v divadle?

Ano, určitě. Po Evropě už se z toho těží hodně, je spousta grantů, aby vznikla literatura, která přitáhne mladé lidi do divadla, protože si čím dál víc všichni uvědomujeme, že v oblastech divadla nám divák hodně stárne a že je potřeba hledat nové možnosti. Nebudeme si nic nalhávat, dvě stě let staré hry, pokud nejsou současně upravené, budou těžko s divákem rezonovat. Takle kategorie se u nás tedy rozvíjí a mně je v ní velmi dobře, protože toho paradoxně mnohem víc umožňuje. Nemusíte se držet jen realismu, mladý divák netouží nutně po komediích, v tomhle věku spíš naopak, nějaké drama, vyrovnávání se s tím, že život není vždycky příjemný, fascinace násilím... Pro mě jako pro režiséra je to kategorie nejsvobodnější, kam můžu promítat i nějaký svůj styl, svoje formy, které mě baví, proto se mi v tom tak dobře usídlilo.

Odkud se berou materiály pro young adults? Souvisí to s rozvojem téhle kategorie v literatuře, která zažívá něco podobného?

Rozhovor pokračuje na straně 10...

Je to velké rodinné pouto

Rozhovor s herečkou Kateřinou Fikejzovou Prouzovou

Čím vás uhranulo bigotní, ošuntělé Irsko třicátých let, nebo text Tance na konci léta?

Chtěli jsme po letech znovu spolupracovat s Láďou Špinerem, hercem Východočeského divadla Pardubice, který s námi dělal Kuřáčky a spasitele. Vlastně ten text a téma přinesl on sám, takže jsme mu uvěřili.

Kdo vybíral hudbu do této inscenace?

Hudbu vybíral také Láďa Špiner, i ta nahrávka na konci je jeho koncept. Přinesl nám spoustu muziky, kterou jsme do té doby neznali, a moc se nám líbí.

A co souhra pěti žen na zkouškách a představeních?

Vznikalo to poměrně rychle, protože Láďa měl nějakou mezeru mezi zkoušenými. Zkoušení bylo velmi intenzivní. Myslím si, že někdy jsme se z těch zkoušek i docela plazily, ale čím déle to hrajeme, tím více si to s holkami užíváme. Myslím si, že už jsme na sebe napojené a že se opravdu bereme jako sestry.

Mám pocit, že v inscenaci, možná v textu, byly nějaké nedořešené věci. Třeba, co opravdu obci vadilo na tom knězi?

V textu se poměrně dost škrtilo, i tak je to velice dlouhá inscenace. Zůstalo nám hlavně to, že se otec Jack vrátil domů do Irska, ale zůstal srdcem věrný Afričanům a všem těm pohanským rituálům. Vrátil se v podstatě jako divoch. Pro přísnou katolickou obec už nemohl být přijat zpátky. Dokud byl pryč a nevědělo se to, celá rodina sester profitovala z toho, že je někde na misii a šíří tam náboženství, přitom netušili, že místní náboženství sežralo jeho.

A jaké jsou vlastně podle tebe ty sestry? Protože se dokážou hádat, ale zdá se mi, že se dokážou i hodně milovat.

Já to za sebe беру tak, že jako Kate, která chodí jediná do práce a drží to tam pohromadě, se občas přistihnu, že mi podobně bouchnou nervy doma a pak je mi to líto. Maggie je mediátorem rodiny, vyjde s každým a upravuje vztahy. Rozinka je jednodušší a všichni se o ni starají a mají o ni strach. Agnes je šedá eminence rodiny, moc se neprojevuje, ale dohlíží na to, aby to fungovalo. Krista se dopustila té hrůzy, že má nemanželské dítě, ale všechny tety to dítě milují. Je to velké rodinné pouto, kdy se chvíli nesnášíme, pohádáme se, ale pak jsme rádi, že se máme navzájem.

A co čeká Exil teď, po dvou velkých kusech jako je Tanec a včerejší Lhasa?

V lednu jsme měli premiéru inscenace Svatá noc/Josef a Marie od rakouského autora Petera Turriniho. V červnu jsme odpremiérovali Příběhy obyčejného šílenství. V současné době se zkoušejí dvě hry, které budou mít premiéru v říjnu. Jednou je argentinská hra Vrátila se jednou v noci. Nemá to nic společného s filmem, který jsme teď viděli v kinech. Potom se zkouší hra od Viliama Klimáčka Muži sa minuli. Ještě nevíme přesně, jak se to bude jmenovat v češtině. Já bych měla začít zkoušet na podzim, až se uvolní místo ve zkušebně, inscenaci Kdybys umřel od Floriana Zellera.

Takže jedete pomalu v profesionálním provozu?

Nás je hodně a u nás je to tak, že se třeba dva roky nic moc neděje a říkáme si, že by se něco mělo dít. Chceme si to naplánovat, aby to na sebe hezky navazovalo a dávalo to smysl. Pak se všichni zblázní a začneme se tahat o zkušebnu. Jsme amatérské divadlo, takže někomu do toho vždy vlétne buď zdraví, práce, nenadálé věci. Snažíme se k tomu přistupovat poctivě. Někdy to vyjde, někdy ne, ale děláme to rádi.

Martin Rumler

StarLughnasa - Když sestry tančí

Tanec na konci léta, svou nejznámější divadelní hru, oceněnou také prestižní Tony Award, napsal irský dramatik Brian Friel v roce 1990 a od té doby urazila dlouhou, úspěšnou a stále trvající cestu po světových i českých jevištích. A není divu – každý dramaturg dobře ví, jak těžké je sehnat kvalitní a nosný text s alespoň pěti velkými ženskými rolemi, fanoušky Irska potěší zase citlivě zachycená atmosféra kraje a všech ostatních se tu letmo, tu drásavě dotkne téma prchavosti života, pomíjivosti času a ono laskavé i posmutnělé ohlédnutí za dětstvím.

Ne nadarmo se Frielovi přezdívá „irský Čechov“, je totiž mistrem prchavosti, míjení, stesku, podtextů i jemného humoru. Místo třech toužících sester si však na rozdíl od Antona Pavloviče do své hry napsal dívek rovnou pět. A irskými reáliemi z prostředí zapadlé vesnice Ballybeg jako by v tématu izolovanosti a nenaplnění vytvořil ve své vlastní jemnosti a sentimentu ostrý protipól dramaticky o mnoho let mladšího kolegy Martina McDonagha. Dramatická výstavba, situace a dramaticko samotné je však u Friela pochopitelně zcela jinde.

Děj hry sledujeme prostřednictvím vyprávění dospělého Michaela, který se vrací vzpomínkami do léta roku 1936, a pronikáme tak v retrospektivě do příběhu pěti sester Mundyových, jeho matky a čtyř tet, a sledujeme jejich každodenní zápasy, touhy i malá vítězství a prohry. Nejdramatičtější události se zde nedějí před divákovými očima, dramatické napětí vzniká prostřednictvím předjímání, které nám zprostředkovává vypravěč tím, že nám doslovuje osudy postav, předbíhá dění na jevišti a právě toto vědomí dramatické budoucnosti vytvoří kontrast k poklidné a zdánlivě nedramatičnosti „obyčejného života“ na scéně. Myslím si, že právě ono zdánlivé „nic“, ze kterého, jak už my v hledišti víme, vznikne „všechno“, klade na inscenátory veliké nároky. Klidný život plyne kolem nás, největší vzruch a spojení se světem zaručuje rádio, touží se tu a sní a vše plyne v poklidné medovém, letně líném tempu.

Režisér Ladislav Špiner, jinak skvělý herec Východočeského divadla v Pardubicích, vede své herečky a herce pevnou rukou v psychologické drobnokresbě s citem pro detail a směrem k atmosféře celku. Ostatně sám v programu k inscenaci „atmosféru, opravdovější než příběh“ vypichuje. Především v první polovině představení jsem však měla pocit, že se toto předsevzetí naplnilo až příliš. Temporytmus z mého pohledu vázl a ocenila bych celkově ostřejší kontury, artikulaci situací, temperament postav a důraznější herecký projev. Je to věc situačních obrysů, point a zlomů a možná by mohla nastoupit i cesta jemného krácení. Sám text nám dává odpověď: „Jako by z nich vyprchal jejich elán a humor“, popisuje chlapec Michael setkání se sestrami v budoucnosti. Pokud bychom viděli tohoto elánu a humoru na jevišti od začátku před našima očima ještě víc, tvrdému životu navzdory, byl by smutný sesterský osud i celá inscenace o to působivější.

Všichni účinkující jsou ovšem výborní herci, přičítám tento svůj pocit na vrub také jinému prostoru a akustickým dispozicím, se kterými se musel souboru utkat. Jímavé projevy vypravěče se střídaly s pomalým děním na scéně, jemnokresba a citlivě ztišený projev pro mě ale nenalezly svůj protipól ani v očekávaném dynamickém, šťastném a uvolněném momentu tance. „No tak pojdte pojdte víc“, chtělo se mi volat z hlediště během první poloviny představení. V polovině druhé ale už nebylo v tomto ohledu co vytknout a veškerá nostalgie, lyrika, tragika, nevyřčenosti i humor Frielovy hry mě prostoupily se stejnou silou, se kterou do života hrdinů začaly vstupovat historické a společenské proměny.

Režisér Špiner se před Frielem věnoval režijně hře Kuřačky a spasitelky, čechovovská témata a nálady tedy jako by mu byly souzeny, rozumí jim a umí s nimi velmi dobře pracovat. Oporu má samozřejmě ve svých hercích, v tomto případě v převaze dámské šatny.

Recenze pokračuje na straně 8...

Druhá půlka mě zklamala, tam se vlastně nic nestalo. Ale jinak dobře zahrané, ale teď nevím vlastně proč.

Vendulka z Českého Krumlova

Můj oblíbený titul *Tanec na konci léta*, kdysi ve Vinohradském s Kolářovou a Vančurovou. Byla jsem moc zvědavá a holky byly hodně dobré.

Jaruška z Českého Krumlova

Měl jsem trochu strach z té délky, ale dalo se to. Myslím si, že tam byly věci, které by mohly pryč. Že by mi to vlastně nevadilo ani kvůli atmosféře, ani kvůli příběhovým linkám. Ten kluk to říkal a vyprávěl moc hezky, ale říkal jsem si, že i kdyby tam nebyly informace, co se stalo pak, tak by mi to nevadilo. Hodnotím to docela kladně, ale musím říct, že tam nedodržovaly příchody a odchody a mě jako diváka to hodně mátl. Pak mě zlobily takové ty věci, že chlapík visí tři hodiny reálného času na stromě. Nebo že jedna nechá borůvky na zápraží, což bylo cílené, jak se potom ukázalo, ale bylo to zvláštní. To jsou ale drobnosti, které jim odpustím, ale ty příchody a odchody fakt dělaly problémy.

Robert z Plzně

Pro mě tomu chyběly nožičky. Text je parádní, konflikty, napětí a situace jsou v něm silné, ale nějak se to, i když hrané skvěle, mi herci, ke mně nedostalo. To napětí tam třeba chybělo.

Karel z Vršovic

Začalo to jako výjevy ze života

Rozhovor s autorem a hercem Kazimírem Lupincem

Zdá se mi, že jste udělali takové souborové terapeutické divadlo?

Právě, že neudělali.

Vážně?

No opravdu. Jsou to napsané, zinscenované scénky.

A nepřivedlo vás to k tomu, že byste měli tendenci říkat si pravdu mezi sebou?

Úplně v zárodku, v malém, velmi malém počtu asi čtyř lidí jsme to zkusili a došli jsme k názoru, že jestli ještě máme něco odehrát, tak už to nesmíme dělat.

Takže jste to zkusili v menším a zjistili jste, že to není úplně cesta, jak udržet kolektiv. A pak jste si řekli: pojďme si zahrát, co by bylo, kdyby lidé byli k sobě upřímní?

Ano, ale ta rovina nebyla primární, spíše to začalo výjevy ze života a tu rovinu jsme tam pak logicky dodali.

Když říkáte v inscenaci, to nemůžeme hrát, protože na to nemůžu pozvat půlku Kladna, ptají se lidé, jestli to nebylo náhodou o nich?

Ano, ptají.

Nakolik jsi si jistí, že je to činohra, a nakolik je to spíše kabaretní pásmo? Může to někoho svádět k tomu si říct, že to není činoherní divadlo, ale sled scén nebo situací?

Tuhle otázku by mě nenapadlo si klást. My jsme kdysi hráli Charmsovy Pašije, což může být taková paralela s někdy suchými scénami s chabou pointou, což nebyl záměr, ale znouzectnost. Ale jinak jsem to doteď považoval za činohru.

Inscenace patří do vaší větve autorských věcí, že?

Pak máte tu druhou, spíš interpretační, postavenou na existujících textech.

Já bych to dělil spíš tak, že jedna linie jsou primárně komedie, legrace, druhá pak ta, ve které je legrace sekundární a naším prvotním záměrem je nějaká poetika.

Chystáte se teď na něco dalšího?

Ano, už zkoušíme hru o józe. A ještě jednu další píšu.

A na co se máme těšit, spíš na poetiku, nebo na legraci?

Na legraci, na legraci. Ale je pravda, že tyhle věci, to je moje velké téma nebo věc, co mě zajímá. Nikoločava byla jakýmsi prubířským kamenem, experimentální laboratoří, jak jde nebo nejde skloubit humor a poetické nebo přemýšlivé přesahy. Samozřejmě, že jedna věc je princip Upokojenkyň, kdy se přes humor zamýšlím nad vážnými věcmi. Ale zrovna ta jogínská hra by měla být zvláštní kombinace, kde humor určitě nehraje vedlejší housle, ale přesto je to pro mě zajímavé téma, které říká hodně o světě, jaký teď je. Jsem zvědavý, jak se nám to podaří skloubit.

Martin Rumler

Vadí? Nevadí!

Divadlo V.A.D. Kladno nás ve středu za žhavého podvečera osvěžilo v Divadle Rozmanitostí svou novou „letní“ vztahovou situační komedií *Vadí? Nevadí!*. Existují divadelní uskupení, která se drží sloganu, že „v jednoduchosti je síla“. Po shlédnutí výše uvedené inscenace jsem došel k závěru, že V.A.D. Kladno je evidentně jedním z nich.

Jednoduchý příběh už nemůže být plytlý, situace průzračné jako z ikonických Bakalářů a v jejich herectví je tolik jednoduchosti, až to vyrazí divadelní dech. Celkově je to teda síla! Naštěstí je vše takto nastaveno záměrně a při celkové inteligenci souboru a sofistikovaně napsané předloze na náměty situací jako „ze života“ nám příjemně ubíhá čas strávený v hledišti. Bazální rámcový příběh herců zkoušejících novou divadelní inscenaci, klenoucí se nad jednotlivými obrazy herců zkoušejících novou inscenaci není pravda z nejpůvodnějších, ale to inovativněji se s ním v jednotlivých situacích přes postavy příběhu pracuje. Princip napsaných dialogů stojí výsostně na kontrapunktu, překvapivě protikladným způsobu vidění situací bytostně vycházejících z charakterů a postojů jejich postav. Není to cesta ke geniální pointě, protože ta je většinou velmi dobře odhadnutelná, ale proces putování lidskou psychikou a „zvráceným“ uvažováním aktérů předlohy. Bezelstná zákeřnost, se kterou to „vadáci“ provozují na jevišti je okouzlujícím způsobem odzbrojující a nutí vás jim sériově odpouštět formální šmouhy či občasné výpadky invence.

Oblouk se klene od přípravy na „projížďčku“ přes inscenovaný obraz matky ve sborově, notorického učitele ze ZUŠky, kolegyně hrající nerytmicky na cajon jako umanutý šimpanz, rodinný oběd s cikánskou pečením na návštěvě u matky s „píčkou“ na vlastnoručně upleteném svetr, přes trýznivý výsledek zákazníka u rodinného automechanika, až po roztržku a obnažení zoufalých interpersonálních vztahů v souboru vykazující všechny znaky ponorkové nemoci. Přičteme-li k tomu všudypřítomný smrad Lupincovy sebechvály a sebestřednosti, zrodí se nám ona kardinální a existenciální podotázka o potřebě užívání upřímnosti v Čechách. A tak z minima vykresali „vadáci“ poměrně přesný obraz našich interpersonálních vztahů, jak rodinných, tak i těch pracovních. Netrýznivě a nemravokárně se královsky bavíme jejich, a tím tedy i svou vlastní nedokonalostí a pokrytectvím. A to vše ještě s notnou dávkou „vadácké“ divadelní poezie i jejich výsostné a léty vycizelované poetiky.

Škoda jen, že si divadlo V.A.D. nepřizvalo ke spolupráci na této letní divadelní komedii nějaké herce. Jak by bylo fajn po dlouhé době spatřit v některé z rolí nějakou z neokoukaných českých hereckých osobností. Po dlouhé době třeba vidět práci Jirky Langmajera nebo Štěpána Kozuba. Ale chápu, že soubor V.A.D. z Kladna se momentálně nachází už tak v lidsky dost složité situaci, a tak budeme rádi, jestli je ještě v jakémkoliv dalším společném projektu vůbec uvidíme. Samozřejmě držím palečky a držte se! Máme vás rádi! Děkuji za inscenaci!

Jaromír Hruška

Pane Bože, děkuji

Vendulka z Českého Krumlova

No, bylo to ultimátní. Říkám si, kam tohle všechno povede.

Tomáš z Plzně

Jak bych to řekla? Chytrý, vtipný, úžasný. Chceš někoho urazit? Myslíš, že už to nejde? Ale jde to ještě víc.

Jaruška z Českého Krumlova

Je to dobré. Je to dobře. Prostě nezklamali. Skvělé to bylo. Zábavné. Dobrá kombinace.

Lukáš z Prahy

Pobavila jsem se velmi. Podle mě vystříleli ty nejlepší vtipy na začátku, pak už to byly jen scénky. Ale to nic nemění na tom, že jsem se dobře bavila. Akorát to pro mě není úplná činohra.

Vladka z Desné

Byl to až terapeutický nářez. Moc mě to pobavilo. Upřímnost nade vše? Ale kdeže.

Karel z Vršovic

Po nějakém čase se to trochu vyčerpalo, ale vždy v ten už obtížně snesitelný okamžik to rozčísli skvěle tím divadlem na divadle. A chudák Jaromír, akorát, že vůbec.

Martin z Jihlavy

Hrát o Německu a Turcích je snazší než o Česku

*Rozhovor s režisérkou Kristinou Kohoutovou
a hercem Radomírem Synkem*

Říkala jste, že vás herci dneska nazlobili. Co vám provedli?

Kristina: Provedli mi to, že na začátku druhé půlky pustili tříminutovou písničku místo dvaceti vteřin. Ale vysvětlili jsme si, že to vzniklo tak, že čekali, až se vrátí z pauzy porota, ale ta si sedla někam jinač. Tím to vzniklo, mysleli, že se ještě čeká na porotu.

Proč jste zvolili toto téma a tento text?

Kristina: Myslím, že téma je to velice aktuální a je pro nás možná snazší tohle téma přijmout, když je o Německu a o Turcích, než kdybychom řešili podobné téma v Česku. Můžeme se v tom najít, když budeme chtít, ale zároveň si můžeme říct, že se to vlastně týká někoho úplně jiného.

Znáte autorovu práci dobře, máte s ním víc zkušeností?

Kristina: Přečetla jsem i dalšího jeho hry, ale tahle mě zaujala nejvíc. V souboru se věnujeme spíš současné dramatice, je to dáno i tím, že kostymované věci v podstatě nejsme schopni udělat, takže děláme současnou dramaturgii. Většinou spíše komediálního žánru, lehčí hry, přece jen naše publikum to tak preferuje. Máme pocit, že si lidé chtějí spíš odpočinout a zasmát se.

Když jste se dotkla žánru, jaký žánr je vaše inscenace?

Kristina: No, není to úplně komedie.

Radek: Trošku říkáme, že se jedná o tragikomedii. Samozřejmě jsou tam komediální prvky a my chceme, aby to apriori jako komedie vyznělo, nicméně jak říkála Kristinka, jsou tam rozhodně věci k zamyšlení. Jak ta hra, tak i my se interpretací snažíme nenutit

nikomu žádný názor na problém, spíš problém ukázat z více stran a ponechat možnost zamyšlení se nad tím. Takže tragikomedie.

Co by si z vaší inscenace měl divák odnést domů?

Radek: To už po nás trochu chcete tu interpretaci. Můžu to říct za sebe, ale bude se jednat o čistě osobní názor. Za mě je to o tom, že demokracie není ideální, ale pořád je to to nejlepší, co jsme dokázali jako lidstvo vymyslet. Že prakticky žádná věc není černobílá a je třeba nad tím přemýšlet. A je to i o té toleranci a o tom domyslet dopady všech rozhodnutí a věcí.

Petra Slížková

Herecká grilovačka

Divadelní soubor Žumbera resp. její odnož SKORONARVÁNO z Plzně nám „sehrála“ svou interpretaci komedie německých autorů Dietmara Jacobse a Moritze Netenjakoba *Extrabuřt* z roku 2018. V Německu úspěšná, a v kontextu tématu imigrace a migrace hořká komedie, je podobností současné německé společnosti. V sousedícím Německu není nikterak výjimečné, že se celospolečenské otázky řeší na divadelních jevištích. Divadlo je pro Němce jedno ze zásadních médií pro vypořádávání se s aktuálními problémy, které mají fatální dopad na fungování a budoucí směřování společnosti.

Otázkou je, zda dramaturgickým záměrem přenést hru na české jeviště neztrácí *Extrabuřt* hodně na své aktuálnosti a palčivosti, protože pomíne-li obecnější téma rasizmu, otázku migrace u nás příliš neřešíme. Ano, stává se PR produktem některých politických stran, ale že by to dnes pro nás bylo nějaké ožehavé aktuální téma, si skutečně nemyslím.

V tom případě pak už zůstává rovina a funkce čistě divadelní s maximálně zábavným potenciálem. Pak tu ovšem vyvstává kardinální problém, že pokud vypreparujeme z textu ony „pravdičky“, resp. téma o imigrantech a migraci, pak není v celku o čem hrát. Text hry má jistý komediální potenciál, ale nepříliš hustě rozestý na poměrně rozsáhlou plochu textu. Repliky hry chytře „zahlásí“ také vždy až po 10 čtverečných kilometrech. Jediná možnost, jak se se ctí vyrovnat s *Extrabuřtem*, by vedla přes jednotlivé charaktery postav, přes přesné a poctivé komediální herectví plné existence v situaci, geniální práci s pointou a kontrastem. Například přirozený herecký výkon Michala Čápa Havlíčka v postavě Turka Erola má výše zmiňovaný potenciál. Jinak ovšem obecně průměrné celosouborové herectví nemůže v tomto typu dramatiky obstát. Práce s typem a charakterem postavy nejen slovně, ale i fyzicky tj. najít tzv. gesto postavy, je základní výbavou každého bytř průměrného německého divadelního herce. A německá dramatika s tím počítá a klade v tomto ohledu na herce značné nároky. Pouhé „české“ pitvoření se a dětinský postoj uchopení dramatických postav v jejich řešení, bytř i v těch nejprimitivnějších situacích, se nemůže vyrovnat „německému“ herectví plnému výsostné artistnosti obdařené vždy navíc dávkou jisté vyšší stylizace.

Pokud by inscenace měla adekvátně silnou hereckou složku, asi by nám minimálně rychleji a divadelně příjemně ubíhala členská schůze tenisového klubu se zásadním bodem programu: Nákup nového grilu! Ale i tak děkuji za inscenaci!

Jaromír Hruška

Mám z toho takové docela smíšené pocity. Určitě by to sneslo škrtat. Přišlo mi, že téma je do toho našroubované trochu na sílu. Taková ta tendence něco sdělit, ale na tom materiálu mi to nepřišlo úplně nosné. Nesedlo mi to.

Honza, Slavičín

Mě mrzí, že nehráli situace. Že pouze odříkali text.

Zdeňka, Klášterec

Nemůžu to říct slušně, tak radši nebudu nic říkat. Pořád jsem nevěděla vlastně. Myslím si, že to není to správné divadlo, které by tu mělo být. Aby to bylo opravdu divadlo. Tohle byla schůze.

Ela

Pro mě je to zajímavé v tom, že v Děčíně byla jiná hra od stejného autora. Zajímavé bylo, že stavba hry byla úplně stejná, včetně hry s diváky a názorů. To mě zaujalo, já jsem do letoška autora neznal. Přiznám se, že nemám moc rád, když se hraje s lidmi. Pro mě je důležitá jedna věc, a to je to, co říká postava Turka na konci. Že si to všechno dělá německá společnost sama. Je to zvláštní náhled ze strany, kterou my neznáme. Jinak si myslím, že kdyby to nekarikovali a hráli to navážno, že by to z toho lezlo daleko víc.

Robert, Plzeň

Jsem z toho trochu rozpačitý. Sice je to téma, které v dnešní době ve společnosti rezonuje, ale zpracování se mi nezdá, že by bylo tak, aby divák pochopil přesně o čem jde a proč.

Jaroslav, Libice

Budiž divadlo

Kapitoly z dějin divadla v Mostě

Takže: původní mostecké divadlo šlo k zemi v roce 1982, soubor divadla se přesunul do kulturního domu Máj (ano, tam je dnes Divadlo rozmanitostí) a město, herci i diváci čekali, až bude zrealizována stavba nového divadla. A historie jeho vzniku je víc než pozoruhodná.

Rada okresního národního výboru vy-psala architektonicko-ideovou soutěž na nové divadlo už v roce 1967 (!) a výsledky vyhlásila v roce 1968. Návrhů, které se hodnotily, bylo dvanáct, pět nejlepších bylo potom zveřejněno, vítězem se stal návrh Ivo Klimeše.

Ivo Klimeš se na divadelní prostory specializoval a kromě mosteckého divadla byly realizovány ještě tyto stavby: ostravské Divadlo Antonína Dvořáka, ostravské Divadlo Jiřího Myrona a Divadlo v Opavě.

Stavět se mělo začít už v roce 1972, ale úplně to neklaplo. Stavební dokumentace se začala zpracovávat až v roce 1978 a základní kámen byl položen 10. září 1979.

Nejdřív nějakou dobu trvalo, než se na stavbě divadla začalo vůbec pracovat, a v průběhu stavby se přidávaly komplikace způsobené nedostatky socialistického stavitelství. Celkové

náklady na stavbu se vyšplhaly na 260 milionů korun.

Jak jste si jistě všimli, mostecké divadlo je veliké. Jak přesně? Jeviště je vpředu široké 31 metrů, vzadu 16 metrů, jeho hloubka je 13,6 metru, výška pod rošt provaziště 21 metrů. Sedm a půl metru vysoký portál je široký 12 metrů. Zdvihem dělených proscéniových stěn lze portál rozšířit až na 21,5 metru.

Nově byla pojata mechanika jeviště, jejímž základem je velká bubnová točna o průměru 18 metrů, zahrnující i významný segment široké předscény a nesoucí jednak excentricky umístěný disk menší talířové točny s průměrem 11 metrů.

Je to všechno poněkud bolševicky nabubřelé, ale má to své kouzlo a třeba už jste si tu budovu zamilovali stejně jako já. Zvenku je příjemně brutalisticky brutální, zevnitř, alespoň v diváckých prostorech, laskavá a přehledná – a jak už víte, lze ji uchladit i ve velice horkých dnech. V chodbách, odkud je řízen a podporován divadelní provoz, je to slabší. Hic.

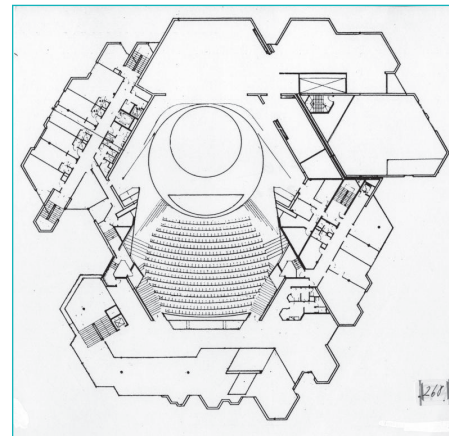
Zázemí je trochu komplikovanější – množství schodišť, průchodů a nadzemních i podzemních podlaží

tvoří slušné bludiště a nedivil bych se, kdybych tam někdy potkal Fantoma, který si zpívá nějakou operetku. Výtahů je tu asi pět.

Myslím, že kdyby nic jiného, prohlédnout si tuhle stavbu zblízka byl jedinečný zážitek a že všichni domorodí průvodci z řad techniků, herců mosteckého souboru i náhodných kolemjdoucích vám tuhle zkušenost zpřijemnil. A že vy jste nezabloudili.

(Citace z diplomové práce Terezy Sládečkové: Architekt Ivo Klimeš a proměny divadelní architektury šedesátých a sedmdesátých let dvacátého století, Univerzita Karlova, Katolická teologická fakulta, 2013.)

Marek Douša

... pokračování recenze ze strany 3

Všechny dámy v rolích sester Mundyových přesvědčivě ztvárnily jemné odstíny ženství, různé postoje k životu i sociálním, náboženským a ekonomickým otázkám, a společně vytvořily na jevišti křehkou a zároveň silnou ženskou komunitu. Přesná Kateřina Fikejzová Prouzová představuje svou Kate jako morálně pevnou, autoritářskou a zároveň ochrannou nejstarší sestru, nositelku tradičních hodnot. Chlapácká Maggie v podání vynikající Nadi Kubínkové je neodolatelná glosátorka a přirozeně živelná pohodářka, která má pod svou tvrdou slupkou také křehké nitro, sny a touhy. Vladimíra Goga se zase skvěle vypořádala s náročnou rolí nenápadné, tiché a jemné Agnes. Obdivuhodnou hereckou studii přinesla na jeviště Karolína Davidová v roli Rózy. Postiženou dívku vybavila skutečně mnoha omezeními, od pohybového ochrnutí přes tik v oku a výrazná gesta. Na začátku představení bylo těchto prostředků možná až příliš, protože způsobily určitou omezenou slyšitelnost a srozumitelnost, která se v průběhu představení ale zlepšila. Rozpor mezi realitou života a romantickým snem nese pak v příběhu svobodná matka Krista v jímavém podání Simony Andrejsové. Ani pánové ze souboru Exil nezaostávají. Za-

jímavou postavu otce Jacka, misionáře odpadlíka, ztvárnil jemnými prostředky Martin Žatečka, větroplacha, tanečníka a obchodního cestujícího Gerryho se šarmem sobě vlastním zase Ondřej Broulík. Svou dospělou vypravěčskou i přesvědčivou dětsky naivní polohu představil v roli chlapce Michaela Václav Lojška. Realistická scéna a kostýmy Vladimíra Chmelaře funkčně dotváří iluzi usedlosti kdesi v irském zapadákově, romantické sny a atmosféra jsou podpořeny vhodně zvolenou sugestivní hudbou s irskými motivy.

Tanec na konci léta je kvalitně postavená a výborně zahrnaná inscenace, u které soudím, že vzhledem k povaze látky může mít temporytmické výkyvy v rámci jednotlivých repríz. Ostřejší kontury „vybledlé fotografie dávných časů“ by mě osobně určitě potěšily. „Byla to víc nálada hudby, než její rytmus“, zazní ovšem v textu na jevišti. A taková je i povaha této hry. Kdo se na nostalgickou atmosféru křehkých snů v tvrdém kraji od začátku napojí, odejde rozhodně potěšen.

Jana Slouková

Open call na Pikniku

Open call doprovodný program tvoří talentované a kreativní duše nejen z Mostu, ale i Kolína, Prahy, Liberce, Brandýsa nad Labem a dalších měst. Přijďte si poslechnout hudební vystoupení, prohlídnout si výstavu nebo podpořit taneční vystoupení a akrojógu. Umělci a umělkyně vystupují v OC Central Most, v Parku Střed u Kavárny na ulici, v ZUŠ F. L. Gassmanna a v Radničním parku, jehož program se od 30. 6. 2025 přesunul do Chill-out zóny Divadelního Pikniku v Mostě. Výstava Lenky Zadražilové - Dust Bunny, je po celou dobu přehlídky v ZUŠ F. L. Gassmanna a výstava Sylvie Novákové - Mezi světy, je v Divadle Rozmanitostí. V sobotu 28. 6. 2025 probíhala v Oblastním muzeu a galerii v Mostě celý den Jóga a Múzy. Sledujte <https://piknikvmoste.cz/open-call/>.

Co už se odehrálo? A co se ještě odehraje?

duo MAD

MAD je blázen, cvok, šílenec, někdo z Bohnic, řeklo by se. A MAD skutečně z Bohnic jsou. Dva odkvétající mileniálové, Míla a Dominik, kteří se poznali na ZŠ Ústavní, hráli spolu fotbal za TJ Slovan Bohnice a jednou spolu byli na čundru v Krušných horách, se konečně rozhoupali sdělit svoje svědectví o životě, světě, lásce a vrbách.

zMatky - Machogyné

Intimní ponor do nitra, kde se střetává síla a křehkost, dominance a podřízení. Tanec jako zrcadlo toxické maskulinitě.

Válovky

Ve středu večer proběhlo v Divadle rozmanitostí inspirativní představení Lenky Hulákové a Ivany Uhlířové *Válovky* o sestrách Jitce a Květě Válových.

Určitě, ale já se třeba v rámci young adults specializuji především na aktualizovanou klasiku. Za poslední sezonu jsem dělala Macbetha pro mladé publikum, který mapoval vývoj tyranie v průběhu věků, od středověké až po současnost. Nebo jsem dělala Válku s mládeží, kde jsme se spolužákem Patrikem Bouškem napsali vlastní adaptaci, která byla mířená na mladého diváka a myslím, že to fungovalo. Tohle baví mě, ale samozřejmě na toto téma vzniká i spousta nové kvalitní literatury. My se tady v Divadle rozmanitostí soustředíme i na vznik lokální young adults literatury. Dělali jsme inscenaci Ropáci, která pracuje s motivem Svěrákova filmu, ale je vyloženě napsaná pro místní publikum, o konkrétních problémech mosteckých, dospívání, jak tu můžou vypadat sociální skupiny... Baví mě, když dílo má nějaký lokální přesah. Obecně ale young adults a aktualizovaná klasika je něco, co mě baví nejvíce. I na jevišti tihnu ke znaku a obrazu, takže realistické konverzační komedie nejsou můj žánr. Dokážu je udělat, ale srdce mě tam netáhne.

Když uděláte aktualizovaného Macbetha, jak dostanete mladé diváky do divadla? Jak zajistíte, aby věděli, že je to představení pro ně?

To musí začít už od PR a od vizuálu. Pokud se dobře propracují materiály, je možné propagaci udělat i hodně „cool“ když to tak řeknu, a ty lidi do divadla dotáhnout, aby viděli, že to není recitace ve starověkých kostýmech.

Daří se vám to v Mostě?

Snažíme se. U nás v divadle pozice pro PR a marketing teprve vznikla, nově ho mají na starost Pavel Skála a Bára Gréeová, takže teď doufáme, že se nám to začne dařit. Protože upřímně, do té doby jsme s diváckou návštěvností dost bojovali.

Hrajete pro školy?

Hlavně. Hrajeme pět dní v týdnu pro školy a školky, a většinu dní se snažíme prodat jako dvojáky. To je deset představení pro místní školy týdně plus jednou pro veřejnost. A ještě se hodně jezdí zájezdy. Divadlo pro děti a mládež je ve výhodnější pozici než večerní činohra pro dospělého diváka.

Kdybyste si měla vysnít, čeho by v dlouhodobém horizontu měla divadelní tvorba pro mladé lidi dosáhnout, co byste si přála?

Určitě aby mladí lidé zjistili, že divadlo může být zajímavá, autentická a dobrá věc. Aby objevili vášeň pro tohle umění. Mě osobně divadlo hodně pomohlo v dospívání i v nějaké lidské vyzrálosti. Naučilo mě empatii, vnímat lidství, což pro mě bylo důležité. Přála bych mladým divákům, aby to také dokázali objevit. Přála bych to i nám, aby divadlo nevymřelo. A jelikož každý kraj v republice má svá specifika, tak tady lokálně v Mostě se dlouhodobě dramaturgicky zaměřuji na nějaký patent tolerance a přijímání jinakosti. To je pro mě dlouhodobý dramaturgický cíl. Zrovna tenhle kraj potřebuje nějakou míru tolerance a empatie pro svůj další rozvoj a věřím, že nová generace by nás v tomhle mohla posunout.

Petra Slížková

Tramvaj jede!

Divadelní tramvaj dnes opět zájemce svezde z Mostu do Litvínova a zpět. Neváhejte nastoupit, poslední to podle zúčastněných byla jízda!

PROGRAM

Čtvrtek 3. července 2025

12.00–13.00, Městské divadlo (ZK)
Diskuse (Extrabuřt)

12.45–13.45, Cascade, Oběd

14.00–16.00, Městské divadlo
Divadlo JakoHost, Plzeň / režie: Radim Brejcha
Miroslav Skála: **Svatební cesta do Jiljí**

15.00 – 17.00 / Tramvajová linka č. 4
Nástupní zastávka: Most, Dopravní podnik
Kulturní TRAMVAJ / vstupenka = jízdenka

16.00, Muzeum a oblastní galerie Most
Vernisáž výstavy Exhale – Výdech Davida Strauzy a workshop street artu

16.45–17.45, Městské divadlo (ZK)
Diskuse (Svatební cesta do Jiljí)

17.00–17.45, Park Střed
Divadelní průvod městem (Park Střed – Městské divadlo)

18.00–19.00, 1. náměstí v Mostě
Host festivalu
La Putyka: **Splash**

18.30–20.00, Cascade, Večeře

20.00–21.30, Městské divadlo
NaKop Tyjatr, Jihlava / režie: Petr Kopl
Arthur Conan Doyle, Petr Kopl: **Sherlock Holmes – Skandál v Čechách**

22.15–23.15, Cascade (V)
Diskuse (Sherlock Holmes – Skandál v Čechách)

OpenCall:

13:00–13:45 Dušan Sivák - koncert
(OC Central Most)
16:00–16:06 zMatky - Machogyné
(ZUŠ F- L. Gassmanna)
16:40–16:45 zMatky - Banáni (ZUŠ
F- L. Gassmanna)

Redakce: Petra Slížková, Martin Rumler, Marek Douša, David Slížek a další